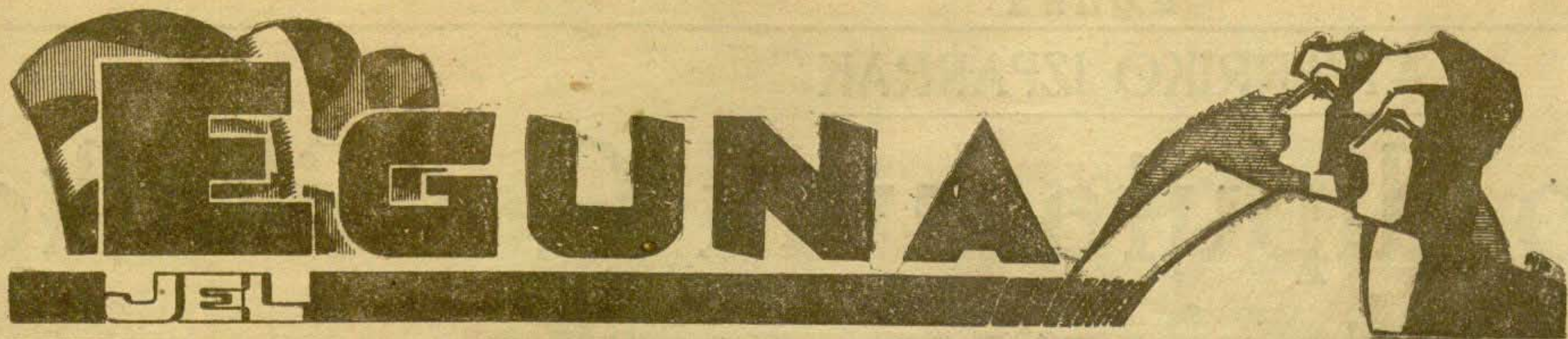

Lafi - aldijetan agertu bari
da sendotasuna. Jolas-
aldian, edonor da baikof
ta adoretzu.

Lgo. urtia

102'gn. zenbakija

Idazkolea ta banakolea: Correo, 17'gn.

Bilbao'n 1937'gn. jorralla 30'gna. barikua

15 eunen

PAXISTEN AURKA

Gora biotzak, euzkotarak eta aurera!

Gurasuak daukazanak, gurasuakaitik. - Semiak dauzanak, semetxu maifiakaitik. Ezkongei dagozanak, euren emazte gaiakaitik. - Guztiok oldozkun bategaz, geure maitasun giztiak bere babesplan artuten dauzan Euzkadi'ren azkatasuna'ren, areriuia zapaldutera! - Gernika - Durango bitartean joaldi gogor eta indartsuak egin ziran atzo. - Beste izparak.

Batu-batuta sartu yaku arerioa. Aurreko joaldietan erabili eban asmuak ondoren onak emon dautsoz. Gudaketa egin barik, Bizkaia itxarretzeko ofi asko laga biatzen aurkitu gihan. Gernika ingururarteko itxas-ortz guztiko atiak ezabatu laga geuntzazana esan lei arerioari. Orizaitik Gernika'ren atolarano sartu dogu.

Guda Zaingoa

AGINDUA

Ona beaizkanak beteteko eta urongo atzetako gorabera guztiaq tayuteteko, arau onak emon ditugu: Lenengo araua. - Ufilarau 16'gn. agin duaren arauz guda-batuti etsi ditugu: Berneko, Baldo. Mundaka, Sukafietak eta Busturia. Gernika, Forua, Axangiz, Marueta, Mendata, Muxika, Efigotia, Morga ta Afara. Zornotza, Elcano, Dafor, Gorozika, Lemona eta Zugazietak. Galdakano, Lafora, Bedia ta Zaralano. Mungia, Fika-Gamiz, Fyranitz, Afieta, Menaka, Laukintz, Gatika, Maruri. Gannutze (Plentzia), Gorlitz, Lemontz, Armitata, Urdulitz, Barika, Sopelana. Bigarren. - Efi eta ur onetan esandako 1936 gila 16'gn. aginduko arauak eta agindutako beaizkanak izango dira, eta orobat ita aretako 29 eta 30'eko aginduko. Irugarren. - Uri-ordetarikak eta enpara-aulko agindariak, goragoko arauak bete berazi beaizko ditue estu eta zatez. Laugarren. - Guda-batutian artu bear di- ran jela eta gaiak Uri-ordetarikazaren bidez egingo dira, eta Zaingoa onen bai- menaz. Uriak utteak ere, Uri-ordetari- tza ofek aginduko ditu. Bilbao'n, 1937-jofalla-28'gn.

Gernika!

Kaleko marmara

Inperua zirudin Gernika gureak gauaren ilunean. Bizi geran arte gure baitan izango dan irudi negargaita! Sugar ikaragarriak zijoatzen lufetik zerura. Onaze nabarmenaren ager- pen ziran sugafak. Efi baten azkenetaz mintzo ziran sugafak. Efi baten oriotzatatz mintzo tristetan artu ziran sugafak. Alboetako mendiak mamofutzaia iduri. Diran bañore mila bider aun- dagoak ziruditen. Sua zan epegin. Ondamendiko sua jaun da jabe. Efiaren alde batetik bestera suaren eresia besterik etseun entzungo. Sua... sua... sua... Aulak etzizuten non eizan. Gupaseen begiak negatez beteak ziran. - Non dira gure etxeak? Non gure sukideko epela? Non gure semetxoan oltxoak? Amona zartxoan larra... - Non joan bear gerta? Emen jaio, emen aji, emen bizi... eta orain nora? Nonai, emakumeak, gizonak, aulak, altonak apatu beaifeko zorian. - jNere sempa! jEme! jNon zakuust maite? - jJaun aundia! jIkusi al dezutene emaztea? jJauna, Jauna! - jAitaxo, aitaxo! jAitaxo nai-etti! jNon da aitaxo...? Bein pitartean, suak izala gorde zien galetzetan, eguzkilarien begiak jo etzizuten galetzetan min-kafaxiak sartzen zitzaizkien beaifietatik bafena. jGernika! Bizi geran arte gure baitan izango dan irudi negargaita! Aaiik izan bano, Gernika zara suteji bat zan garalean, beiriara erakaitko nition mundu guziko euskoak. Eta gisa entara mintzatuko nitzaien: - jAuxe zenuten Gernika, gure azkatasunaren irudi dan efi! - jNork eman dio su? Eusko batek ez beiepein. Zuetako inortxok ez luke inderetik izango. Norbaitek efe du... - Eusko-lufetik etotziak ziran apika Gernika'ri su eman dioten zenbait egas- kin. Bano egazkaririk etziran euskoak... jGernika'ri su emateko agindua eman du- temak etziran euskoak. jEho, eusko endakutia ote da zearo? - Baño ez! Eusko-guziak ukabifak jasota izango al dira une triste oietan. Gernika'ri su eman diotenak ez dira euskoak. Doixtak eta itiaifak dira, jEspan- aifak salduneriak erakiti zituzten doixtak eta itiaifak... - Euskoak... jeta orain zer? Gauaren ilunean, Gernika, suteji bat zan bitartean, gogorez negar egingo zu- ten mundu guzian banatuta diran euskoak...

Eta ementxe zan ziran atzoko ekt- aaldi eta gudaketa gogofenak. Paxistak arafegun orduko artuta ebela uste eban. Orizaitik, arafegun gabea emakun- me batzrik Gernika ingururarteko bel- bifean etorten ausartu ziran. Paxistentzat ofegaluak ekarten, euk- rak autotiu dabenez. Etofi ziran belbifean tabako ugari okafon beintzat. Baña ibilialdiak ezeutsen ondo ur- ten. Gernika ingurutan, gure mutilak belbifa monarkiko ikurifagaz ikusi ebenian geratu egin eban. Lenengotan belbifekuak atzerantz egin naf izan eban, auferegi sartu zi- rala konturatu ziran. Gure gudariak, baña, tiroka ekin eutsen eta autuak gerezalea beste efe- mediork ezeban izan. Bañuan bizirik gelditu ziranak, ti- ro artetik osasunlu urten ebenek, Bilbao'n dagoz orain, eukak uste ba- ño tenago nmbait. Atzo joaldi askoren toki zan Gerni- ka izanikoa. Gure mutilak, azkenengo egin da- ben atzeralearen ondoren, ementxe itxaro eutsen arerioari. Eta au, uste loz, ufo agertu zan. Aufera egiteko ustetan asi be. Asaltoko karuak bialdu ebazan au- fefik. Bidia zabaltzen etorzan, eta euren atzetik pusildun moltsoa laster zan. Gure mutilak arpegi emon eutse- nean, nai ta ez joaldiak joaldi egin beaifan aurkitu ziran. Gernika'lik Muxika'ra ba'zan tiro - otzik eta ikilu graskadarik. Gureak zoriotsu urtetea lortu eben lenengo burukaldietan. Arerioak, baña, indaf eta adore ugari erakusten eban. Auferaka ekafer bidea geratu naf ez. Eta biritan, irulan eta lautan bu-

rukaldiak egiten asi ziran, burukaldi ofei bide emon ondoren. Egun garfaza eta odoltsua izan zan bereizal. Lautada aretan nekez eta gaitz da eskuta lekuri bilatzen. Eta atzo legez esi eta parapelo ba- rik gudatzek daroazan ondorenak irakurleak igari leiz. Egazkinak agertu ziran, orain- dik gejaio piztu zan. Etzan gaitz salduta egoan arerio baten aurka gudatza. Gureak ofaitik, goiko indaf barik egon afen, aizetako laguntzarik gu- datu afen, elziran makurtu ta ixildu arerioaren aurrean, bizi ta indartsu gudatutako indafak atara ta arerioari zigof gogofa emolen alegindu baño. Gaba egin zanean oraindik guda- keta biziak egiten ziran tarteak jar- teka eta gure mutilak ezeben arerio- ri zigof gogofa emolen alegindu baño. Durango aldean etzan ainhasterik izan, joaldiak eta burukak egin ziran afen. Gureak arerioari eragozpenak ipin- ten alegindu ziran eta lortu ebenik

Alemania'k mineralak nai ditu nonbaiten

Berna. - "Le Journal de Geneve" egu- merokoak, España'ko auzian Italia'k eta Alemania'k daben jarduna azalduten dau. "Riffeko buruak efi bi oetara bakarik balitzen dabe orain. Cordoba aldean Fran- ko'k egin dauan azken auferakadea, Al- maden'go merkurio minak arteko asmoz egina zan. Gai onen jaubetza eta ugu- sitza munduko azoketan Italia'k eta Ale- mania'k izango eban ori lortutzekero. Baña ori ez eban irixi, españa'k efi-

ezin ukatu. Nasaitasunez ibillerik ezeutsen arerioari laga.

BESTE GUDA-ONETAN

Auferako egunetako leloa. Bakea ta nasaitasuna. Baranbio'n kahoak ekin eban jar- dun eban, baña alderdi bietakoak en- ki eta egin eban buruko izan ezik ez gendun goraberririk oartu.

EGAZKISAK

Paxisten egazkinak agertu ziran atzo be gure mendietan. Eguzkia ataraxoxe zan-eta, nasai ibili ziran batetik bestera gure mut- len indafak sakabanatu eta banandu gura.

Tiro ugari zabaldy eban batetik bestera. Ala ta be oraintsu beste lan egin ebenik ezin eban.

Afalsaldean Bilbao ingurutako efi- tarta bat egin eban. Jakin dogunetik Barakaldo'n bon- ba batzuk jaurti ezeban.

Geroago Galdakano'n izan ziran eta

tuteko, Bizkaia aldeko auferakadeak ere poto egingo dautse; auferakada ori Euz- kadi'ko meatz eta buru-olakar jaubetu- teko asmoz egina da."

Izparfingi ofek auxe diño idazlan ama- gerran: "Koloniak bafiro eskuratutako asmoak uts emon daukenez Alemania'ri, orain jEspania'k bafira sartu naf dau, bere gin- tza edo industrirako beareko, dituan len -gaiak lortutetokan."

Buruaustek uxatzen

Gizon nagai... Nekarik ez dok nai- ikus-min eta jakin-zale azala diñok eta ikuspegi-zale ez az. Eure burua ez ne- katzearan, gure adim-askabidei ez erantzutean, eare gogaitzen garaga- faka jilbites gogoko yak.

Ire buruaustek... jizarte oker ta txarto ikusten dok, Ezeizea pendizean noz jasuko.

Urtepeid gabeko ibarean, mendiz in- guratutako lautada zabalean biurka -biurka ibaja norabaitera urten magian.

Inguruko mendi bizkar - gainetik itxasora agiri da. Itxasora eldu beaf dau ibalak, Zelan igongo dauz mendi ofetik? Nundik-nora zuzendu bere elbu- ru dan itxasora eltzeko? Ora ibarean dagoneren buru auste.

Barean degoalirik, buruaustek-bu- ruaste eginaren eta oldozpenetan murgildu-aren, eban dikoisuko gizon ofek ibai ori nundik-nora itxasora dal- ken; mendi bitartetik ez dau ikusiko. Buruaustek uxatzeko bafina, mendi -toitofera zuzentze, gailko da. Mendi -gailutetik ibar-zokotik ikusten ez di- ran bitafak ta urtepeidak ikusiko do- zuz. Alpefik, buruauste gabe, gauzak argi ta garbi datuskeuz.

Ea, Nabarniz eta Kortezubi'tarai

Ea, Nabarniz eta Kortezubi'tik igeska jatorizana jakin erasoten yake efi ofe- iako Udalak Sabin-Etxe'n dagikie'a lan. Bertara jo, ba, edozetarako, alik ondun- tagunduko yatzube'ta.

Gora bijotzak!

Gora bijotzak eta gaur inoz baño gorago! Ez makaldu, ez bildutu euzkotafa ezta inoz be bildutija izan-eta!

Areyua apuf bat auferatu dala-ta, ez bildutu. Eztautagu lekuri onen biat bildutari gure bijotzetan, olan egiten ba...ogu, eriyuari be eztautagu lekuri emongo bere zifalkerjetan na sasasunaz ibilteko-ta.

Geure endek eztaut inozko egunetan bildutaren itaxerik. Endeka- tubak izango gintzakez, gaukuan, bilduta geure bijotzen jaubetiko ba'ltz.

Geure gastedi zindo ta senduaren egitade aintzagariari jafatu baf dan- tsagu, euren egitadea benetan aintzaldtu gura ba-dogu, eukak dira geure en- dearen edera luñ osuaren aurtan agiri- agiritan imiti dabanak...eta. Euren gomutea geure gogotetan josi, ta uxo txu baten be ezteidila adutu.

Gora bijotzak! Sendotu geure goga! Ezketetala inok atrapan ikalduta! Il baf ba-gara, areyua zapalduten ilgo gara! Ekatzaren aurtan ondo josi ofiak lufean, aurpegia imiti axa gogofari, ta beuak gertu euren zeregiña betetako!

Areyuak gau ikaldutian Bizkaia'ko ofitxubak apufu, ta ofeten dardu Emakumiak, umetxu kutunak eta aguratzubak erallten gauskuboz. Lenengo Durango, gero Elgeta, Galdakano eta Gernika izan dira azkenengo paxisten zifalkerijak, geure endeari dautsan gogofu, artu daben ofitxubak.

Loisagarria da geuretzako, ondakatubak gariak, esango dauskubez egu- nen baten geure semetxubak, gaur, areyuren aurtan gogof, areyua zapal- dutiafren geure gogo ta soñakaz jagien ezpa-gara.

Gurasuk daukazanak, gurasuakaitik. Semiak dauzanak, semetxu matia- kaitik. Ezkongei dagonak, bere emazte-geyagatik. Guztiok odozkun bategaz, geure maitasun gustiak bere babesplan artuten dauzan Euzkadi'ren azkata- smafren, areyua zapaldutera.

Geure umetxu, gura ta emakun- mañakez Durango, Gernika ta beste ofitxubetan paxista zoriakarekun egin dauskubez orindu baf dogu. Zelan edo olan, bildut barik, Mola naskagaitjaren mofoyak apufutera. Eztozu gura parkamenik areyurenentzat, Ezta pitiñ bat be. Jo ta apufu egin bloqu. Jausi baf ba-gara, jausi; baña areyuari bere zigofa emonda, apufuteta. Oinak letz ezkara il baf. Geure erijotza, aintzagarija izan dedila.

Afotzaren zifalkerijak bere ordafia izan baf dau eta geuk emongo dau- tsagu. Ezelan be ezta garale urtegoz bere gaf txafa. Euzkotafok ezin ge- inke jasan ori, bestela euzko-ixatia be galduko geunke.

Loisatuko gintzakez euzko-odolaren sendotasun arerioaren zifalkerijak azpiratuko ba'len. Ezin lei ori jazo. Sendotasuna, zifalkeri gustien ganetik dngo, eta euzko-odolaren be paxista madarikatuben gaistakerijen ganetik agertuko da.

Ez ezelako zalantzik izan. Argaitasun barik, Uste ona eta itxaropen osua geure garapenean. Sendo ta kementsu areyuren txafikeri gustija zapaldu, apufu, ezerezu ta ondamedira jaurti afu.

Gora bijotzak eta auferu!

an gure esiak suagutzen jardun eben. Bitxabalera be aibat bomba jaurti ezeban. Onetariko asko su-emoleak ziran.

Bonbak jaurtitez bakarik etziran ase ofailik.

Galdakano'n eta bere ingurutan iz- kilazkarak lanean erabili ezeban, ba- detik bestera, sokondorik-sokondo ti- roak zabaldtu ta beruna jaurtiz.

Santurtze ingurutan be izan dira- le esan dausue ango batzuk eta ofi ofen ingurutan lan egin ebela.

Kalterik ego ete dan ez dakigu.

AURERA BEGIRA Buruka gogofak ikusteko gariarik ezin ukatu ta eskutaz. Gudea zer dan ikasiko dogun uste- tan gara.

Neke eta lazinsun ugari eruang- baf ditugu gure mendietan eta gure ofietan.

Guztioen lana biarko da, guztioen aleginak biarko dira gure efi au gaiz- katu ta azkatutoko.

Nekeak-neke eta lazinsunak-lazta- sun garaitzen itxaropena dogu. Geure indafak eta gure kemenak ala- tzik egingo dau oraindik.

Orizaitik, une lafietan bizi gariata adierazi afen, ez gara ustekabe eta itxaropen barik bizi.

Garaitza gurea izango dan ziurta- sunik ez dogu inoziz galdtu.

Gure gudariak bananduen eta saka- banatuen ibili diran unetan be, gure mutilak paxisten egazkinak indarge- tuta ibili diran unetan be, beti izan dogu itxaropena euzkoen kemen eta sendotasunetan.

Gaur, estu lafi onetan, kemen ori inoziz baño indartsuago ikusten ga- biltzanik ezin ukatu.

Gora bijotzak eta gaur inoz baño gorago! Ez makaldu, ez bildutu euzkotafa ezta inoz be bildutija izan-eta!

Areyua apuf bat auferatu dala-ta, ez bildutu. Eztautagu lekuri onen biat bildutari gure bijotzetan, olan egiten ba...ogu, eriyuari be eztautagu lekuri emongo bere zifalkerjetan na sasasunaz ibilteko-ta.

Geure endek eztaut inozko egunetan bildutaren itaxerik. Endeka- tubak izango gintzakez, gaukuan, bilduta geure bijotzen jaubetiko ba'ltz.

Geure gastedi zindo ta senduaren egitade aintzagariari jafatu baf dan- tsagu, euren egitadea benetan aintzaldtu gura ba-dogu, eukak dira geure en- dearen edera luñ osuaren aurtan agiri- agiritan imiti dabanak...eta. Euren gomutea geure gogotetan josi, ta uxo txu baten be ezteidila adutu.

Gora bijotzak! Sendotu geure goga! Ezketetala inok atrapan ikalduta! Il baf ba-gara, areyua zapalduten ilgo gara! Ekatzaren aurtan ondo josi ofiak lufean, aurpegia imiti axa gogofari, ta beuak gertu euren zeregiña betetako!

Areyuak gau ikaldutian Bizkaia'ko ofitxubak apufu, ta ofeten dardu Emakumiak, umetxu kutunak eta aguratzubak erallten gauskuboz. Lenengo Durango, gero Elgeta, Galdakano eta Gernika izan dira azkenengo paxisten zifalkerijak, geure endeari dautsan gogofu, artu daben ofitxubak.

Loisagarria da geuretzako, ondakatubak gariak, esango dauskubez egu- nen baten geure semetxubak, gaur, areyuren aurtan gogof, areyua zapal- dutiafren geure gogo ta soñakaz jagien ezpa-gara.

Gurasuk daukazanak, gurasuakaitik. Semiak dauzanak, semetxu matia- kaitik. Ezkongei dagonak, bere emazte-geyagatik. Guztiok odozkun bategaz, geure maitasun gustiak bere babesplan artuten dauzan Euzkadi'ren azkata- smafren, areyua zapaldutera.

Geure umetxu, gura ta emakun- mañakez Durango, Gernika ta beste ofitxubetan paxista zoriakarekun egin dauskubez orindu baf dogu. Zelan edo olan, bildut barik, Mola naskagaitjaren mofoyak apufutera. Eztozu gura parkamenik areyurenentzat, Ezta pitiñ bat be. Jo ta apufu egin bloqu. Jausi baf ba-gara, jausi; baña areyuari bere zigofa emonda, apufuteta. Oinak letz ezkara il baf. Geure erijotza, aintzagarija izan dedila.

Afotzaren zifalkerijak bere ordafia izan baf dau eta geuk emongo dau- tsagu. Ezelan be ezta garale urtegoz bere gaf txafa. Euzkotafok ezin ge- inke jasan ori, bestela euzko-ixatia be galduko geunke.

Loisatuko gintzakez euzko-odolaren sendotasun arerioaren zifalkerijak azpiratuko ba'len. Ezin lei ori jazo. Sendotasuna, zifalkeri gustien ganetik dngo, eta euzko-odolaren be paxista madarikatuben gaistakerijen ganetik agertuko da.

Ez ezelako zalantzik izan. Argaitasun barik, Uste ona eta itxaropen osua geure garapenean. Sendo ta kementsu areyuren txafikeri gustija zapaldu, apufu, ezerezu ta ondamedira jaurti afu.

Gora bijotzak eta auferu!

Garaitza gogorik dagonik bere es. Garaitza gogua garaitzen izaten da. Ofelarako, baña, guztion lana, guztion lana beareko.

Inor ez bedi geratu bere indarik eskini barik.

Eskuak, burua eta gogua aberiaren alde jafiak izan beitez.

Guztion indafaz eta alegiaz abofia gizkatu eta beliko zoriotsu egingo dogubik ez aztu.

AITA SANTUA GAISSORIK Roma. - Aita Santua bafiro gaisorik dago.

LAN EGINO DABE Paris. - Erakusketako lantegietan lan egiten daben langileak mayatzaren lenen- go egunetan lan egitea erabagi dabe.

INGELES ONTZI BAT ELDU Bayona. - Euzko uretara duan "Tom- my" gudontzia eldu da gortu onetara.

ALEMANEN LOTSABAKERIAK Berna. - Reuterren suizaf gudarosteak egin dituzan maniobretan, alemanaf zep- elin bat ibili da, hosteun metro ingu- rura.

Lotsagabekeri onek asore biza sortu dau suizafen artean.

Suizako gobernuak bere aldetik asaro ori gogorik agertu dautso Alemania'koari.

BURGOSKO BATZARAREN AURKA Oslo. -Noruega, Suezia, Dinamaria eta Finlandia'ko gobernuak euren asore fil- aldu dautse Burgos'ko batzafari, Lisboa' ko ordezkariaren bitartez, paxisten itxa- ontziaf itxasotetan egiten dituezan lapu- ketak dirala bide.

Asafean diñotenez egiten yakeozan kal- te guztiaf Franco'ren gobernuak ordan- du biarko ditu.

AITA SANTUA GAISSORIK Roma. - Aita Santua bafiro gaisorik dago.

LAN EGINO DABE Paris. - Erakusketako lantegietan lan egiten daben langileak mayatzaren lenen- go egunetan lan egitea erabagi dabe.

INGELES ONTZI BAT ELDU Bayona. - Euzko uretara duan "Tom- my" gudontzia eldu da gortu onetara.

ALEMANEN LOTSABAKERIAK Berna. - Reuterren suizaf gudarosteak egin dituzan maniobretan, alemanaf zep- elin bat ibili da, hosteun metro ingu- rura.

Lotsagabekeri onek asore biza sortu dau suizafen artean.

Suizako gobernuak bere aldetik asaro ori gogorik agertu dautso Alemania'koari.

BURGOSKO BATZARAREN AURKA Oslo. -Noruega, Suezia, Dinamaria eta Finlandia'ko gobernuak euren asore fil- aldu dautse Burgos'ko batzafari, Lisboa' ko ordezkariaren bitartez, paxisten itxa- ontziaf itxasotetan egiten dituezan lapu- ketak dirala bide.

Asafean diñotenez egiten yakeozan kal- te guztiaf Franco'ren gobernuak ordan- du biarko ditu.

AITA SANTUA GAISSORIK Roma. - Aita Santua bafiro gaisorik dago.

LAN EGINO DABE Paris. - Erakusketako lantegietan lan egiten daben langileak mayatzaren lenen- go egunetan lan egitea erabagi dabe.

INGELES ONTZI BAT ELDU Bayona. - Euzko uretara duan "Tom- my" gudontzia eldu da gortu onetara.

ALEMANEN LOTSABAKERIAK Berna. - Reuterren suizaf gudarosteak egin dituzan maniobretan, alemanaf zep- elin bat ibili da, hosteun metro ingu- rura.

Lotsagabekeri onek asore biza sortu dau suizafen artean.

Suizako gobernuak bere aldetik asaro ori gogorik agertu dautso Alemania'koari.

BURGOSKO BATZARAREN AURKA Oslo. -Noruega, Suezia, Dinamaria eta Finlandia'ko gobernuak euren asore fil- aldu dautse Burgos'ko batzafari, Lisboa' ko ordezkariaren bitartez, paxisten itxa- ontziaf itxasotetan egiten dituezan lapu- ketak dirala bide.

Asafean diñotenez egiten yakeozan kal- te guztiaf Franco'ren gobernuak ordan- du biarko ditu.

AITA SANTUA GAISSORIK Roma. - Aita Santua bafiro gaisorik dago.

LAN EGINO DABE Paris. - Erakusketako lantegietan lan egiten daben langileak mayatzaren lenen- go egunetan lan egitea erabagi dabe.

INGELES ONTZI BAT ELDU Bayona. - Euzko uretara duan "Tom- my" gudontzia eldu da gortu onetara.

ALEMANEN LOTSABAKERIAK Berna. - Reuterren suizaf gudarosteak egin dituzan maniobretan, alemanaf zep- elin bat ibili da, hosteun metro ingu- rura.

Lotsagabekeri onek asore biza sortu dau suizafen artean.

Suizako gobernuak bere aldetik asaro ori gogorik agertu dautso Alemania'koari.

BURGOSKO BATZARAREN AURKA Oslo. -Noruega, Suezia, Dinamaria eta Finlandia'ko gobernuak euren asore fil- aldu dautse Burgos'ko batzafari, Lisboa' ko ordezkariaren bitartez, paxisten itxa- ontziaf itxasotetan egiten dituezan lapu- ketak dirala bide.

Asafean diñotenez egiten yakeozan kal- te guztiaf Franco'ren gobernuak ordan- du biarko ditu.

AITA SANTUA GAISSORIK Roma. - Aita Santua bafiro gaisorik dago.

LAN EGINO DABE Paris. - Erakusketako lantegietan lan egiten daben langileak mayatzaren lenen- go egunetan lan egitea erabagi dabe.

INGELES ONTZI BAT ELDU Bayona. - Euzko uretara duan "Tom- my" gudontzia eldu da gortu onetara.

ALEMANEN LOTSABAKERIAK Berna. - Reuterren suizaf gudarosteak egin dituzan maniobretan, alemanaf zep- elin bat ibili da, hosteun metro ingu- rura.

Lotsagabekeri onek asore biza sortu dau suizafen artean.

Suizako gobernuak bere aldetik asaro ori gogorik agertu dautso Alemania'koari.

BURGOSKO BATZARAREN AURKA Oslo. -Noruega, Suezia, Dinamaria eta Finlandia'ko gobernuak euren asore fil- aldu dautse Burgos'ko batzafari, Lisboa' ko ordezkariaren bitartez, paxisten itxa- ontziaf itxasotetan egiten dituezan lapu- ketak dirala bide.

Asafean diñotenez egiten yakeozan kal- te guztiaf Franco'ren gobernuak ordan- du biarko ditu.

AITA SANTUA GAISSORIK Roma. - Aita Santua bafiro gaisorik dago.

LAN EGINO DABE Paris. - Erakusketako lantegietan lan egiten daben langileak mayatzaren lenen- go egunetan lan egitea erabagi dabe.

INGELES ONTZI BAT ELDU Bayona. - Euzko uretara duan "Tom- my" gudontzia eldu da gortu onetara.

ALEMANEN LOTSABAKERIAK Berna. - Reuterren suizaf gudarosteak egin dituzan maniobretan, alemanaf zep- elin bat ibili da, hosteun metro ingu- rura.

Lotsagabekeri onek asore biza sortu dau suizafen artean.

Suizako gobernuak bere aldetik asaro ori gogorik agertu dautso Alemania'koari.

</

ATZERRIKO IZPARRAK

Inglatera'ko diputaduak Gernika'ko basatikeriaren aurka

Eri ori suagatu daben paxistei euren asafia agertuko dautse eta eri baketsuak zaindu al izateko neurriak eskatuko ditue. Itxas-lapuren egitadak. Bilbao'ko blokeoa dala ta. - Emakume baten azpi-lanak. - Paxisten gudontziak Burriana suagutzen.

GIERNIKA'KO SUAGAKETARI BURUZ INGELATERA'KO KOMUNEK ALDUNDIAN

Londres.—Komune Aldundia'n, be, azaldu dabe Gernika'ko suagaketa zeinen min-gari izan yakoan. Mr. Atlee'k Erbeste Parazo Zaingo'ko idakariari Franco'ri ta Hitler'eri efiak suagutzen dabezalako eun-ton asafia efiaren izenez agertze eskatu kutsen.

Dagianak dagiala efiak suagazeta min-gari yakola ta efiak suagazten dabezalako eun-ton asafia erakutsi ta efiak zaindu al izateko alegiari egiteko Gobernu-a gertu dagola ta zein joko'berri eldu era-bagitu dalkala eun eun-ton Eden jaunak.

Mundu guztiak txafetsi beaf dabezan suagaketek eragotzeko zein bide auko-ratu dalken astertuko dan Gobernu'k.

Liberaldaen buruzagi dan Mr. Sinclair'ek Gernika'n efiak suagazten bakafik ez ebela jardun, ikusten ebezan guztiak gar-bitzeko alegiari egin ebeza ta egazki-fion egazkadok eta suagaketek efiak bi-fin-tzeko ta ikarra sartzeko asmoz egin ebe-kala.

Inglaterra guztiaren izenez Gobernu'k

bere asafia agertu beaf dabela ta su-agaketa ori txafetsi azaldu eban jaun orek. Eden'ek bere aburua azaldu ebala ta Aldundikun eskabideak beteko ebeza-la erantzun eutsen.

Lapel edo gasak eragotzeko Gober-nua'k berak al-dalkena egingo dabela eban eban Eden'ek.

ITXAS-LAPUREN EGITADAK

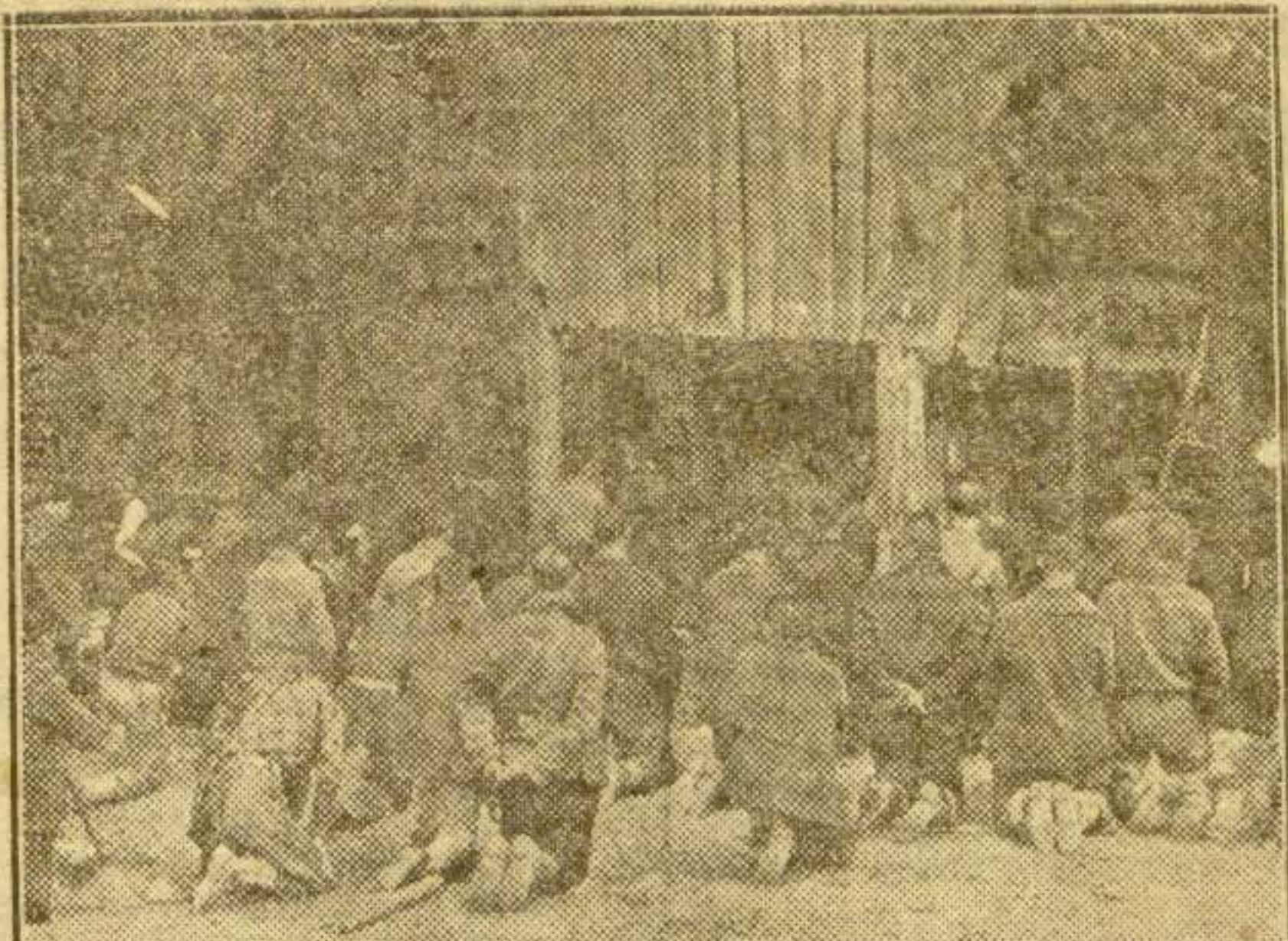
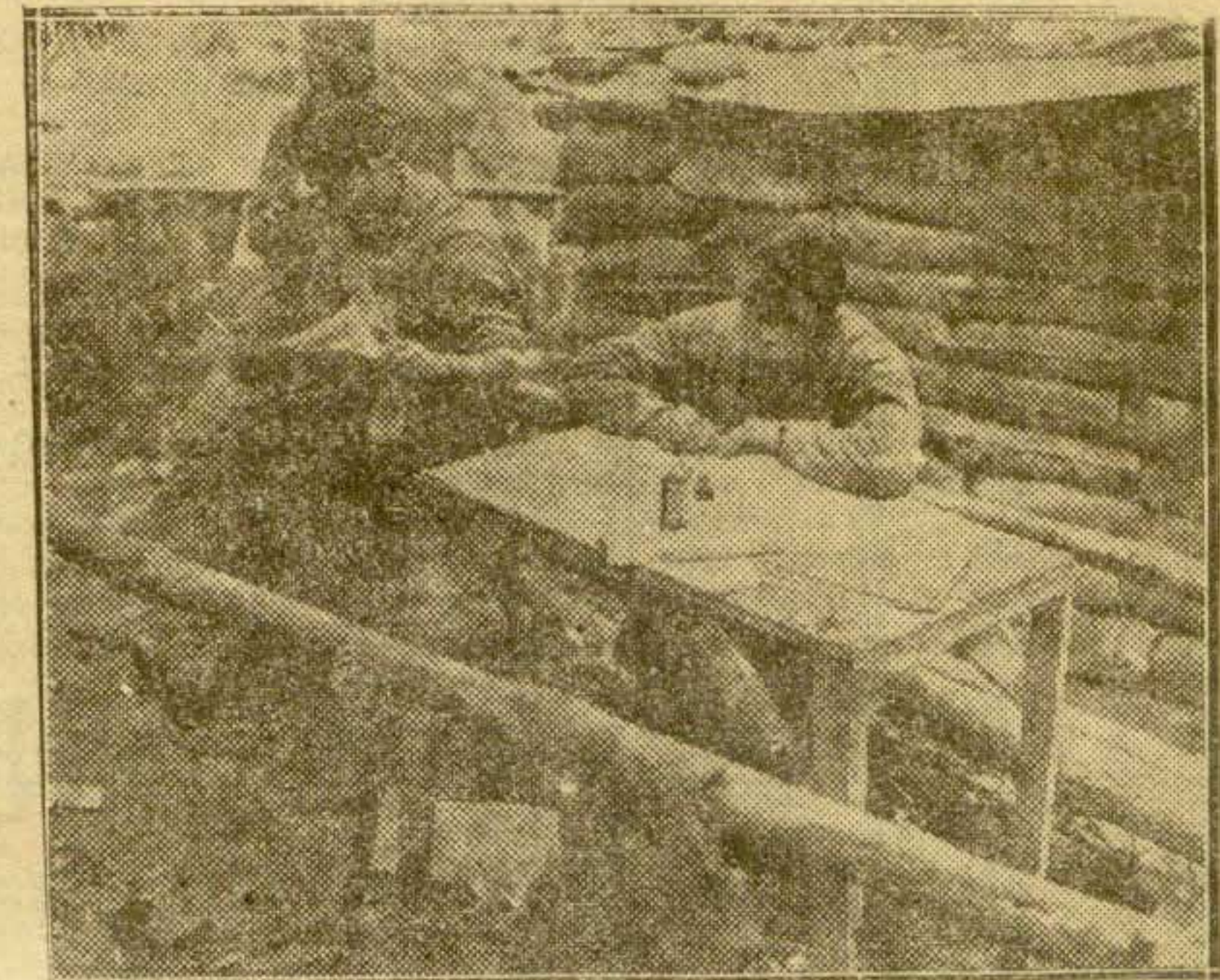
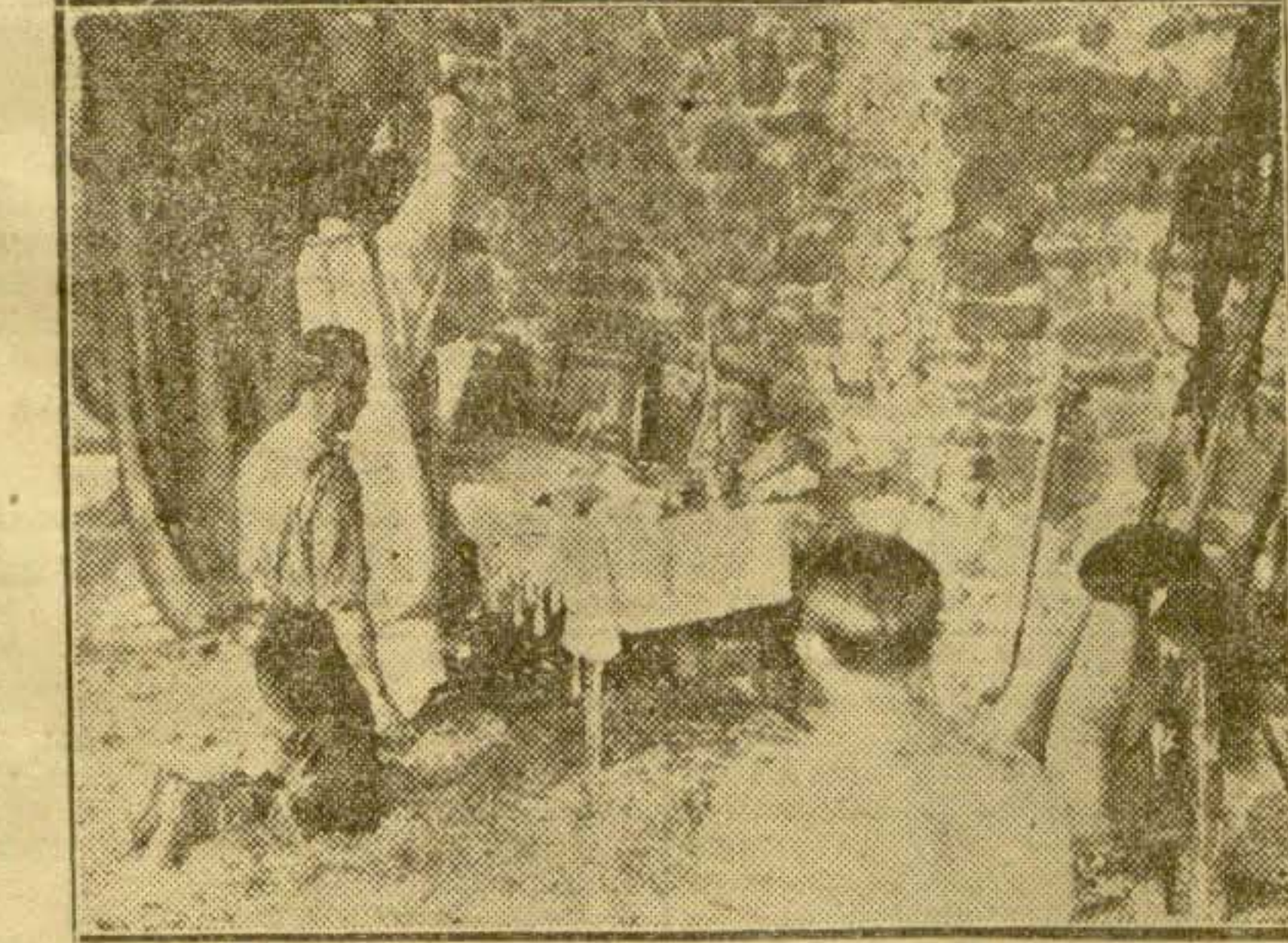
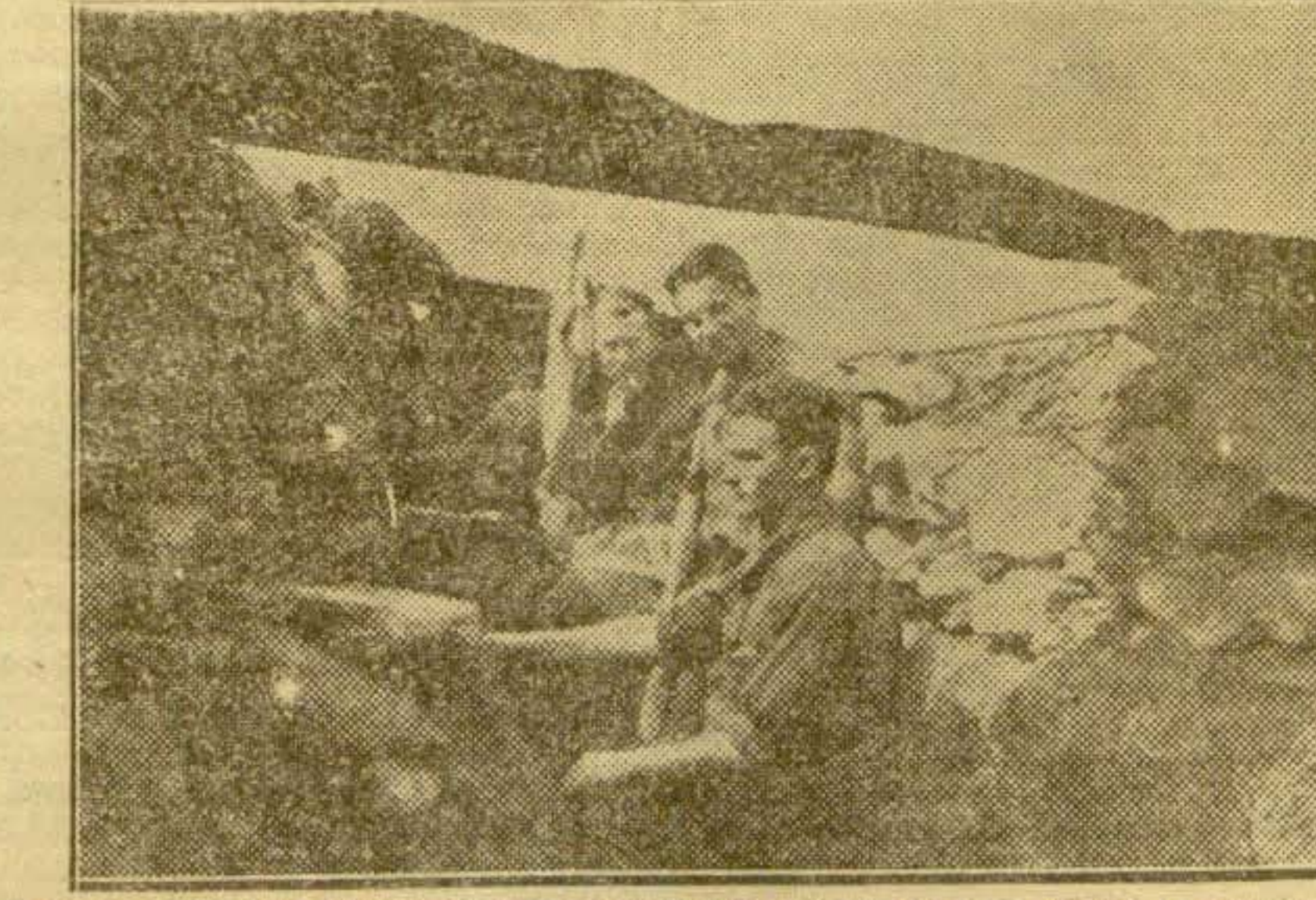
Gibraltar. — Ingeles itxas-agindariak asarea agertu dautse Ceuta'ko paxista na-gusiel "Great Hope" ingeles ontzia paxis-ten ontzi kañoidunak gelditu erazi dabe-lako.

Ontzi ofi Gibraltar'era itzulitako agin-du eutsen, eta batuan naranjak bano ez eukazan Amheres kaira eroateko.

PAXISTAREN GUDONTZIAK BURRIANA SUAGATU

Valencia. — Paxistaren gudontziak Burriana'ko kañ gogof suagatu dutela gaz-tigatu du Castellon de la Plana'ko jaur-lari edo gobernadoreak.

GUDA-ARGAZKIAK

Zu beti alper?

Ondino, be, erderazko izpatingia bakafik artzen dozu? EGUNA'ri begiratu bez, ikutirik bez? Zelako onkelduna zara?... Efi guzker-a maite dozula dihozu? EGUNA'ri laguntzen epe-dautzazu zelan biziko da?... Arpidetu zaitte, EUZKELDUN IRAKURLE BATZA'n bazkildetu zaito ta ber, bitartez lagundu egizko EGUNA'ri. Gran Via, 41'ko, 2'gn. bizitzan (17.925, 17.926 ta 17.927'gn. n'utizikiak) daukoaz bazkildeteko ta arpidetzeko txartelak. Bortara ya.

BILBAO'KO BLOKEO EDU ITXAS-ESITZEARI BURUZ

Londres.—Bengoen Euzkadi'ko Go-bernu'k daukan ordezkariak englandar itxasontzien Bilbao'ratzearen bari emon osten, auxe eban dautse izpatingiei.

Itxasontzi ofei Bilbao'ko portuan sar-tu-arte lagun egin dautse Euzkadi'ko gu-dontziak; gudontziak bainu aldezte-aren ez dautse lagundu, atera ona egito-aren baino.

Itxasontzi ofeik lafi egozan euzkotaf-ak janaraz orindu ebezan.

Bilbao'ko blokeoa Franco'ren irudime-nean izan-ezik iñun, be, ez dago. Portu sarreran minarik ez dago ta ipini be, eun egin daitse edo guztiz zail da ipini al izate, minok ipintzekoan itxasontzi-ko kañoen tirobafuan egongo itzaketa.

Inglandar itxasontziak Bilbao'ratzeak, Bilbao'ko itxas-sailtan esirik ez dago-la darakusku.

EMAKUME BATEN AZPI-LANAK

Londres. — Madrid'en dagon "United Press" izpaf-txeko izpafkariak lioner, afatsaldeko bostetik atera lau aldiz suagatu dote Madrid. Lenengo suagaketa, gogoretakoa izan da.

Ertzainak Gobernu-a aurka azpi-lanetan ziar'atela salatuak emeretzi lagun atxi-lotu dituzte eta atxilotutako bat emaku-me guztiz liluragafia dala ta agintari ba-tza'f eta ezkerfaren batzetan, bere burua anarkista azalduaz, lan aundia gin dua-na dala bakafik eban dute.

Itufi onko izpafak diotenez, Gobernu-aldeko agintariak eskubitat kutsuko ba-tzekun artu-emanetan jardun dute, eta "anarko-boltxebike"taren artan gerta-tzen zan guztiaren befi ematen zien es-kubita'oi. Ertzainak gionez, gainera, Go-bernu-aldekoetan zeuden paxistaf guda-rien bitarteko zan. Ertzainak geiagoko befi ematerik ez-dute nai izan.

Euzkadi'ko alde guzti-jetarik entzun-e-netarauten yakun oyuaren anotsa, auxe da: Euzkadi iñoz aurkitu izan dan es-tuben aurkituten dala.

Azeri'guak gofotu bixiz oldartuten dau-tsa, ba, ta ikarayk diran zauriak-zauri ezafi.

Euzkadi'ren uririk ospetsubenak basati-ontzi jo ta austu-egin izan dabez, eta eurentako biztanliak, hasipitziak izan lai-liran erail.

Durango, Eibaf, Gernika ta beste euz-ko'ni arko ta asko, gauts molto bat ba-ño besterik erer ba-dira, gau?...

Azkenengo deuseztu izan daben uria, Gernika dogu. Eta ain zuzen be, bere azoka-gunian efe ta deuseztu izan eban. Paxistaren biotza jeldatze ofetan ikusi izan da. Euren katolikutasuna be, orixe erakutsi izan dabe. [Ankerak alakuak!... Elexa ta lekaimetxi be ez dautse par-katu. Paxistaren gofotuk ez dau neufi-rik izan be. Paxistafak agertuten daben uskurtzea auxe da: eriotzea...]

Koldafak be ba-dira paxistafak, guzti-fiak be bai. Koldafak beria dan izan be guzta, bala ofofarijak be.

Onofarija ta "kriminala", bat dirala jakixu, irakurle, ta paxistafak dagien lana, onofarijen lan ezekafija dala be bai. Urijak efe, ta urietako biztanliak auzoka erail izan dabez, ba, ofeik bijoz bako ofofari ankerfak.

Eta Gernika efe ta austuiaz be, ez guran naikotu. Ondino geyago gura izan eban. Eta euren odol-egafija astetuko, Gernika-ingurubetako basuri apaletara el du ziran, eta txoritlan ibili oi-diran elz-tari-antzo gure basuri mafe zoragafijeta-ko biztanle oaznai erasutak-eras, eñien ibili. Dolorkeri, basatikeri ta koldaf'keri aundijagorik bai-ete?...]

¡Ori gofotuaren gogofa!... Neufiik atazko gofotu ofi neufija atzeko, gu lu-eko gixaki zaitriok, ez gara gauza. Goi-ko jaunak, baña, Bera dan zuzena dala-ko, ankerfak gusti ofei be neufija at-tuko dautse.

Goikua'ren zuzutsa zuzena izaten da, ba, ta Goikua atzetuko dauan guzufik ez dago.

Ez. Goikua atzetuko dauan guzufik ez dago. Gernika efe ta austu ondoren, efeletzat beste efuge batzuk agertutak, benetako efulerik ez dau gaizkatuko. Bestelan, ori ofetara balitz, edozer eginda be, guzuf batzuk asnuaz gaizkatuko li-tzake bakotxa. Baña ez. Ez dago olako-rik. Guzufa laburra izaten da, beriala af-tzen dala.

Estalpetutako etxe barik; soñak estal-dutako soñeko barik; alikatutako jaki ba-rik; sendiak zatituta ta bixipide guzti-jak deuseztuta jafia, guzuf batzuk ifa-dotsez ludi-zaf edatutiaz parkatzen dirala uste ete-dabe, ofeik?

Era ofetako eñienak eñien dabezan gixonak, gixakijak diranik be ez dabe erakusten, gixadun basati batzuk dirala baño.

Gernika'k dei dafi, ta era aetara jafi izan daben ofofarijen aurka irabazi izan daben zigofa eskutzen da.

Gernika'n bizi-leku barik geratu izan diran berein biztanliak be, oyu bardiña dagie. Krimen ozan, ofof irakazafi ori, ofetara ezin laga leike. Onofariaren

aurka jagiko gara, ba, ta egin izan da-ben txaf gustija ordainduaz.

Au egiten ez ba-dogu, Euzkadi'ren se-miak garala esateko eskubiderik ez dogu izango.

Euzkadi ondino bixirik dago, ba, Etsi guk, Sabin Irakasli'ren ikasliok, geure aberiaren amarik ez dogu ikusi gura. Bestelan eunton Irakasli'ri:

"¡Il nayago dot, ikusi baño, aberiaren amaya!"

ELDU DA gure ordua!

Gofotu beltzez josirik dato:

etxi txaf amofatusa bera da gure efi apañak grina gaitoz apurtua. [Ainbat aurtxo ta giza-emakume beiko luperatua, ¡Jeiki euzkoak! Zutifik denok! Eldu da gure ordua!]

Gure efi zaf an ondaturako oiek dakaften gogua gu euzkotafok irentsitzea amets etengabekua; gaur gure jokarari begira jafia dago mundua, ¡Jeiki euzkoak! Zutifik denok! Eldu da gure ordua!]

Edesti b'kain garbia degu anai maiteok, lengua, nolana ezin utziko degu ezereztuta, Genda... Gora biotzak! Eman arpegi, jaso dezagun burua... ¡Jeiki euzkoak! Zutifik denok! Eldu da gure ordua!]

Gauza bat euki bear genuke oso gogoan a-tua, gure efiaren etorkizuna orain dala agertzekua. Ez dezagula gaitzera utzi irabaz leiken jokua, ¡Edu da gure ordua!]

BASARI

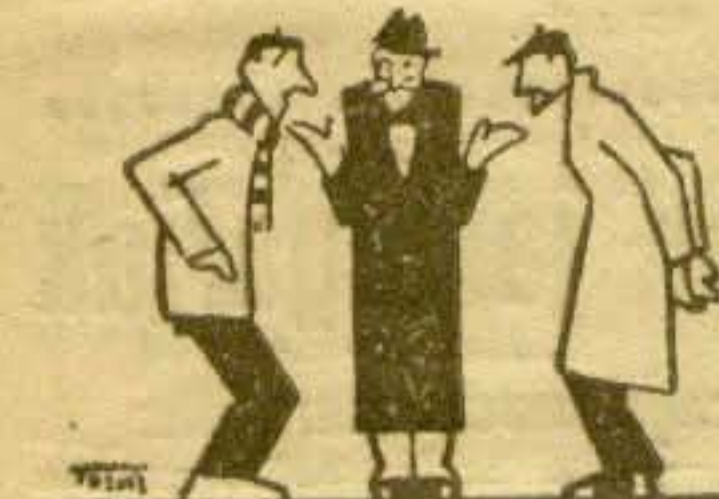
Oriña eta mastia

Oriña, eizlamiandik igesik, masti batean eskutatu zan. Areik andik pikka batera ingurura eldu-rik, oriña, ustez arezkeri ondo gor-deta zegoela, mastioko ofiak jaten asj zan. Onelik eragintean, eizla-riak ara begiak blufu zituzten, eta ustez, ala izan ere, ofipian ala-ko aberean bat eskutatua zegoela, izkiliuak ara zuzendurik, oriña il egin zuten. Eta onelik il amian ofe-la zion: "Ondo bidezkoa det bai jasoten zaitena; nere gaizkalea ba ez nuen abarajitu beaf".

Ongeleari kalte egiten diotenak jainkoak zigortzen ditu.

IRAKUSPENA

Gure Essera-Zafak gu biteran baijettzen digu esanez: "Gaiz egi-den badek, ambeste uste beaf deik".

BILBAO'KO izpatingiak

"Euzkadi"

[Auzat J. R.'rena, da lenengo zeren-dako idazlana. Eta idazle azkar onek, be-ge idazlana, olantxe ixenpurututen dau: "Muertos antes que esclavos".]

¡Ejia diño eban be, jopu bixi baño il be oia da-ta.

Eta Euzkadi'ri begira dala, euzkotaf-aren onen askatasuna afiskurik-afiskur-benian ikusten dau. Galduta daukan az-katasun au jo-tuteko, esturaldi latzak ya-torkazala, diño euzkoafari. Azkatasun onen aurka igazi di an gixaldijetarik as-ia ikaragafitako sakaladak egin izan ei-dira, egin be.

Sabin Irakasle aundijari abertzaletasu-nak bijotza zabaltu eutsanien, Euzkadi'ri be, askatasunerako bida zabalduten asi yakala esaten dau. Sabin izan ei-zan izan be il-eginiap aurkitzen zan abertzale lenengo besuetan artu izan ebana, ta bixitza bafirako adoria emon izan eutsana.

Azeri'guak, baña, Sabin Irakasli'ren seña be, il-egin izan ei-eban. Sabin'ak erein izan eban abertzale-azija, baña, ezin erail izan ei-eban, Goiko Jauna'k zaindu ta aldeztu izan ebalako.

Eta Irakasli'ak erein eban abertzale-azifik epe ta igaltu ziran jef-alortekak batzeko aldija eldu ei-zan, eta bai batu be.

Gentza-aldiko alortek, baña, benetako alofteak ez ei-dira izaten abertzaletasu-narentzat. Benetako uztu, orain guda-al-dijan batuko dana ixango ei-da, egizko uztu batzeko aldija auxe dala-ta. Ofet-afako, baña, umelero ta pikierik guzti-jak alde batera jaurti biaz ei-dira, ikufin ba-ten aspijan batuta euzkotaf guztiok gure abertzaletasunaren uztu edefa eruan gura daukuben azerio anker guzti-jak adore-rik-adorienaz oldartutako.

Bederatzi ila igazi ei-dira igazi be are-ñhuak Euzkadi'ren aurka bere gofotu bi-xiki agertu ebanetik ona. Eta orain be, azeri'guaren ikaya dan Euzkadi, estu-est-uka baño ez ba-da be, azeri'guaren men-be jausi barik bere burua aldeztuten ei-bidharu.

Arabaf gudarijak, euren Zaindaria dan Pudentzi Deuna'ren jaya ospatutian, Euzkadi'ren askatasun-aldez aberiari opa-tu izan ei-yakaz. Euzkadi azke ixango ei-da, ba, euzko-semien gurarija orixe dala-ta.

"Lan-Deya"

Bikuñat'f Perdiñanda'rena da lenengo idazlana.

Gintzaetako zenbakuntzeatzat Masten dau. Zenbakuntzeak berenez, ezertxu be ez ei-dan ekaften gintzaetan. Goikua'k agntzen daben lex zenbakuntze eruanek-zerko, baña, gintza eskotuki guzti-jen zuzenbide ta ikusagite izaten ei-da zenba-kuntzea.

Zenbakuntzeak bere lagijak ei-dauz. La-gijotako bat, eguneko zenbakuntze egu-nian bertan zenbakitu b'afa ei-ia. Zen-bakuntze Goikua'k aginduten daben eran eruatoko elantze eruan biaz ei-da eruan be, zenbakuntze: lagijaz batera.

Bestelan, lagijaz biaz baktzak gu-ra danna jef eruatun dan zenbakuntze-a, naste asko soñutuko bida izaten ei-da.

Naste barik agertutia gura ba-da, gu-ra, lagijaz eutsi biaz ei-yako, osuan eus-ti be.

"Tierra Vasca"

Euzkadi'ko Jaurilaritza lendakariaren agerpina agertuten dau izki aundijetan lauki baten laukituta.

Lendakariaren itzak egiz minduta da-guanaren itzak dira. Gernika'n egin izan dabena egin da gero, euren eñien deun-ga ukabaz era gustija egin izan ez daben bizkaiera bota gura izatua, eg-ñemik lotsagafijena, koldafena ta gaizte-tsigarijena dala agertuten dau. Gernika'ko jazokun nega'garija, baña, egiaren onerako atzeko izpatingiarijak auzak ikusi izan ei-eban, euren izpatingiak bi-de ludi gustira egia edatutako. Edestiko Gernika ospetsubaren ganetik kendu ba-rik suagazten eta eretan iru ordu ta er-dijan ibili izan zirala paxistafak. Go-ko Jauna'ren aurian eta Edesijarenian be, osuan bayeztuten dabela diño, ta suaga-tze ofetan emakume ta umegafitak erad izan ebeza be bai.

La, olako basatikeriak efi ta efitaru egitia azke dan ludiko efi ikasiei itan-duten dautse.

Basatikeri onelik bide, Bilbao'ra bira izan daben irureun mila emakume ta um-erentzat babeslekuba atzekiko efi gixabide-izubetan ixango dala zintista bixi gura dala agertuten dau. Gixonentzat ezertxu be ez dabela eskatuten diño, gixonak aberi-jak aldeztuten ementxe geratu biaz garala-ta.

"El Liberal"

Gurenda-abestirik ezin abestu ei-geike, aldi au gurenda abestutako aldi lafi-la dala-ta. Porof-abestija be, baña, ondino benetizat, ez ei-dogu abestuko, azeri'guaren erasoan eusteko indaf barik be ez gago-zala-ta.

Azeri'guak bere menpe aftu gura leuken urija, Durango ei-da. Eta uri o'ezaz ia-betutako asmoz oldartu be egin izan ei-dau. Gure gudarijak, baña, ez ei-dautse laga izan. Beraz, ondino, Durango'ra sa-tu barik aurkitzen ei-dira paxistafak.

Gure gudarijak loñtu izan dabena, gu-rendatzat agertutoko egiñena ez ei-da, izan, aldi onetako guda-giñenak gurendatzat agertutoko ori baño aundijaguar izan biaz dirala-ta.

Ondinokafen, guk, eutsi besterik ez ei-dogu egingo. Gero, baña, oraingo euste onek, beste aurpegi bat erakutsiko ei-dau: euren aurkako gudaurkea.

"Euzkadi Roja"

Oraingo aldi estubatatz idasten dau. Euzkadi'ko baltakerizaliet dei-egiten dau-tse, ta beste iñor baño obiak ba-dira, eun-trebetasuna erakusteko aldija ontxe daukela, eban.

Baltakerizaliet ta enparauko efi-alde-ze guzti-jak eñien dautsen deya be bar-diña ei-da. Aldi onetan guzti-jak e-gara, ba, bardiñak, eñijaren gudarijak guzti-jak.

Paxistafak ekafi izan daben guda onetan efi-azkatasuna aldeztuten diñarduben gudarijen alde agertuten dirala dano ludi gustiko langiliak be.

Aldi au estuba dala ezagututen dau. Efi-aldeze guzti-jen lagutimasaz, baña, estuba dala be, lastef nasafitko dogula uste dau.

Polonia'ko ikasleak opoŕean, semitaen aurka

Inglatera'ko itxasontziak eta Franco'ren esiak. - "Royal Oak" Bizkai aldera. Belgika eta Inglatera'ren artu-emonak. - Frantzetar ordezkari baia Valencia'n. Inglatera'ko erege bañiaren jaietara Afrika'ko ordezkari ugari juango dira.

Lotsabakoak...

bernika'ko suagaketearen ondoren izparringi guztiak basatikeria ezetsiten dabe.

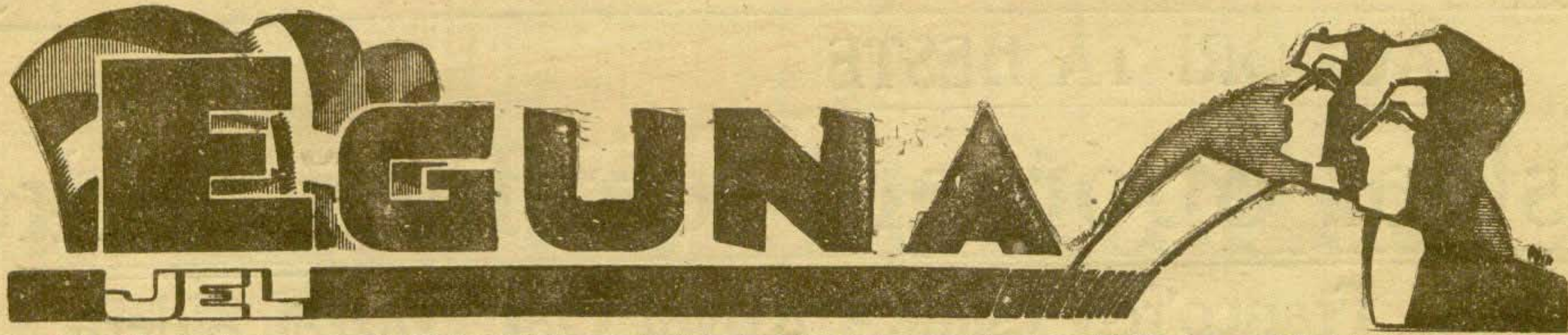
“Gordeleketara igesi joiazanak suz eratsi ditue” (“Morning Post”). - “Paxisten egazkiñak bete itz bat geitu dabe eña sumindu ta asare-amoruz jarteko: Gernika, Gernika!” (“Daily Express”). “Egazkin alemanak iru ordu ta erdian jardun eben, nasai ta eñaz emakumeak eta umeak ilten” (“Le Petit Parisien”). - “Gernika, katolikotari katolikoena, Atila batzuen menpean jausi da” (“L’Humanite”). - Beste izparak

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a slightly textured appearance with some faint smudges and discoloration, characteristic of old paper. The left edge of the page shows the binding of the book.

Galdakano
suagatu eben

TARTEKA-MARTEKA

Paxistak sueziar itxasontzi bat eskuratu dabe.-Ipar-Amerika'ko ez sartzeko lege bafia.-Nankin'go auzia.-Txina'n jai andiak mayatzaren lenengoz.-Roosevelt, Mexiko'ra.

Lari - aldijetan agertu bari
da sendotasuna. Jolas-
aldian, edonor da baikor
ta adoretzu.

Lgo. urtia

102'gn. zenbakija

Idazkolea ta banakolea: Correo, 17'gn.

Bilbao'n 1937'gn. jorralla 30'gna. barikua

15 eunen

Espanar gudako izpañak-eta

Las Rozas zear erepublikarak aurera egin dabe

Madrid uri barua kañoi-suz suagatzten jaraitzen dabe paxistak.-Teruel'en, len galdu ebezan lekuak barro artu naiean ekin dabe paxistak.-Laspel edo gasen aurka.-Catalunya'ko guda-oñetan.-Ebro'ko kanala edegi.-Eukadi'ko burukeari begira. - Beste izpañak.

Guda oñetako agiriak

GABEKO IZPARRAK

EUZKADI

EUZKADI'KO GUDA-ZAINGOAK ATZO GABEKO AMARTEAN EMAN-
DAKO AGIRIA:

Matxak'ko guda-oñetan

Gaurko ekintzen beretzatzen, gure gudarien erantzunak erantzuna izan da, Gernika-Durango'ko gure guda-erantzunak erantzunak erantzuna izan da, Gure erantzuna.

Araba'ko guda-oñetan

En da ezer alpagatirik gertatu.

Burgos'ko guda-oñetan

Baranbio, inguruen artilleri-jotea. Aterketaren egazkintza azter-lanetan jardun dute eta, gogor ezik ere, gure inguru batzuk suagatu dituzte.

VALENCIA

Guda-Zaingo'ko Agintaritzak Nagusiaren Bepi-emakile Sailak atzo gabeko martxaretan emandako agiriak:

"Erdi aldeko Guda-saila.—Guda-sail ontako inguruetan, ez da ezer aipa-
gertatu."

Paxistaren luraldetik igesi, gudari batzuk agertu dira gure artara. Teruel'eko Salla.—Sail ontako Ego aldeko guda-oñetan, artilleri-jote, fusil eta suzkaluzkat-sua. Gureak ez dute kalterik izan.

Oviedo'n, artilleri-jote ta fusil eta suzkaluzkat-sua. Escamplero'n, Rebollada'ko gure guda-erantzunak, noizbeinka suka jardun du aretoaren artilleriak. Kalte egiterik ez du lortu. Erkaldefaren artilleriak, maza-zentz astindu ditu Monte de los Pinos deritzalona.

Gudari batzuk igaro dira, izkila ta guzti, gure artara.

Beste guda-oñetan, ez da berriz alpagatirik."

EUZKO LAGUNTZA

DEYA

Gariaen izentatzen diran guztiei adierazten yakoe gaur, goizeko amaretan, Gran Via, 4'ko idazkaritzara etorteko, berriz yakoen gai batetaz jarduteko:

Orbe Afariat' Kastor.

Artamendi'taf Ander.

Galartza'taf Kepa.

Uzelat'taf Joseba Mirena.

Ruiz de Azu'taf Julien.

Alberdi Arozeta'taf Iñaki.

Etcheberia Uriarte'taf Marka.

Agirretaf Mikel.

Alende San Sebastian'taf Perderika.

Aragiz Kortazar'taf Paul.

Astorkia Bustindui'taf Domela.

Balanzategi'taf Baltasar.

Barkindaf Edozriga.

Gaminde'taf Joseba.

Irazu'taf Pantzeka.

Laburu'taf Eframon.

Lafanaga'taf Jokin.

Lopez Martinez'taf Jon.

Mendilibar Etxebarria'taf Eframon.

Olabeaga Aldanondo'taf Gotzon.

Silbetti Uzar'taf Joseba.

Uriat'af Julien.

Uriarte'taf Benin.

Goikotxea Zalloa'taf Eframon.

Arcio'taf Konstantin.

Barandiaran'taf Joseba Imanol.

Aretxalde'taf Kepa.

Aramendi'taf Julien.

Azakarte'taf Polendin.

Balanzategi'taf Iñaki.

Alberdi'taf Martin.

Arana'taf Eladi.

Arza'taf Domela.

Azurmendiat' Nikola.

Bazurtagi'taf Josu.

Escolalde'taf Timota.

Gantxegi'taf Basili.

Labaka'taf Anastasi.

Laskurain'taf Purdena.

Lertxundi'taf Joseba.

Madariaga'taf Joseba Mitena.

Muñagorri'taf Peli.
Saez'taf Kepa.
Sorluze'taf Joseba.
Uriarte'taf Efrapeli.
Yarzataf Didaka.

Gofotxategi eta Gofotxat' Kauldi nun dan jakin nai da. Ogeasei urte ditu. Gurea da. Galtza gisak eta efradun txamara darabil. Berriz makalekua da. Euzko Laguntza'ren adierazi.

Jakin nairik

Ugao'n eta Gran Vial'ko inguruetan, beian bizi dan Gofotxat' Eleuterik bere anai Jon Joseba ta Pili'na mundik orora diran jakin nai leuke.

Arbazegi - Gerikaitz eta Zenarutza'ko udalak

Arbazegi - Gerikaitz eta Zenarutza'ko erikatu edo efradun guztiei, aitabutu efradunak landolak Gran Via, 11. beian jati dirala jakin-erazotzen diutsegu.

Lekeitio'ko udala

Lekeitio'tik alde eginiko guztiei, bardin Ispaster, Mendexa, Amoroto, Gizaburuaga eta Beriatua'tik alde egin adierazoten yakoe, Sabin-Etxia'ren lenengo etxonian, Ibañez de Bilbao kaleko, 18'an, ipini diran idazkaritzara etofi daitzeala.—Adan de Yarzataf Maren, alkatea.

GUDA-OINETARA BEGIRA

Madrid.—Madrid suagatzten jaraitu eben paxistok eta edo zeinbat ume ta emakume garbitu ebezan. Uri erdira jaurti ebezan asko ta oindinokafen apurtzeka egozan etxe banakak abur-tzen jafaitu eben.

Calle Mayor, Gran Via, Puerta del Sol ta Alcalá kaleetako eltxerik gei-nak apurtu beaf dabez.

Guda-oñetan baketan egon dira. Auren-lubunetarik alkari durbadoska jardun dabe; tiro gitxi jaurti dabez baina.

Guda-joaldi bafia ta gogofak laster asiko dabez ta Egoaldean joaldi-sa-oiak egiten asi dira. Fuenteovejuna ondoan efi bat eskuratu dabe ta Ara-gon'go guda-oñetan buruka gertaki-zunak egiten ekin dautse.

Teruel'en len galdu ebezan sailak bafiro eskuratu naiz, zirikari asi dira paxistok; inandik, be, bafia ezin da-be aurrerarik egin. Asturias'ko guda-sailetan, be, asten dabez buruka-tzuok.

Egun gutxiaren buruan egundoko ekinbidirik sutsuenak ikusi beafean gara guda-oñ guztietan.

Alde guztietan Euzkadi'ko buruke-ri begira dagoz, Euzkotafan adore ta kemena miragari yakoez. Paxisten bafabaskeri ta ankerkeriak ikusi, os-tean, erbesteian, be, gure buruka one-re lengo semeak ez dautse begiratzen eta olako ofek paxisten laregikeriei ostopak ipinteko gertetako gogotan dira.

Inglaterra asafe-mintzeko asmoz pa-xista gudontziak darabilen naste ta pufastadak, euron kaltegarri dira ta

Inglaterra'k Euzkadi'ko gudea jasan gofiago egin naiz darabilan jokabi-dea, gogofagari yakoe paxista zitalol.

LAS ROZAS-ZEAR ERKALDARAK EGIN DABEN AUERAKADEA

Madrid.—El Pardo'ko bitxabale-runtz Las Rozas zeaf, erkaldafak ki-lometro biko auerakadea egin dabe. Paxistok gaitze aundiak egin dau-tsez ta iges eginbeafak jo dabezanean guda-gai ta guda-trasmankulu asko itxi dabe paxistok bidean.

Carabanchel aldean aufera erkaldafok egin eben ezkerre, paxista su-a-gariak tiro-bafuan eukun General Richard'en kalea, suagak eltxeko bai-no urfago geratu da.

Orain arisku gabe ibili daite kale ofetan zeaf.

EZ SARTZEA

Londres.—"Ez sartzeko Batzorde Txikiak" batzafa egin dan ta aurreko batzafetan erabili ebezan gaiak aser-ti dabez.

Batzaf ofetan Canarias ngarteen zainketa ta erbesteian diran espana-fen eginbeafak arakatu dabez; ezer ez dabe erabagi bafia.

Ufengo batzafa barikuz egingo dabe.

EZKERTARAK GOGOŖ

Teruel.—Uri onen inguruetan pa-xisten joaldi gogofari eufsi dautse efrizaleak, kalteak kalte eginaz.

Etsiak Celadas bafiro artu guran egin dabe alpefeko sayo gogof ori.

LASPEL EDO GASEN AURKA

Madrid.—Inglaterra'k Burgos'ko Go-bernuari gudan laspel edo gas ito-garirik ez egila erabili eskatu eutsen eta Burgos'ek erantzun dautso In-glaterra'ren eskabide oferi. Ez dabezala erabiliko ditotse.

Ezparirik gabe erantzen orixe omon eutsen ErkaldaŖ Gobernuak, be, lta txarikeriren bat alden du gura dan guztietan, Inglaterra guda-alderdi biei zuzentzea mingari yakoe zentzundun guztiei, ori egitean alderdi blok era berdinaz jokatzan dabela aitzun emon-ten dafa.

Nora-er-ara azaldu nai dan In-glaterra'k eta legeak auzten dabezanoi vagokuenaz begiratu bage, lotsaz ta begiramenaz olako ofekin ibiltze ez da bidezko.

ErkaldaŖ Gobernuak ostera bide zuzenez ta gizarte lagarrik auzteka jo-katu dau.

CATALUNYA'KO GUDA-OINETAN

Barcelona.—Catalunya'ko Guda-Zaingoan' eumon dabez guda-izpa-fetan ikusten dabez, guda-sail baten paxista kabo bi etofi el dila erkaldafengana.

26'gn. sailean suagariak buruketa el-ziran. Egazkintzari Quinto ta Za-ragoza suagatu ebezan. 25'gn. guda-sailean burdi-bide ta geltoki bat euron-tzeko jo aldi azkat bat egin eben.

Uri garantiztu ofetako geltokia apur-tu eben eta paxistok amairu gudari li eutsenaz, euron artean guda-agintari bat, be, bai; beste gudari bat espe-artu, 25 pusil, ta pusil-azkat bat eta

40 esku-suaga eskuratu ebezan. Sail ofetanxe rekete bi juan ziran erkaldafengana. Beste guda-oñetan lengo senean.

ARTILERI JARDUNAK MADRID'EN

Madrid.—Paxisten artilleriak Ma-drid barura suaga jaurtita jardun da-be bafiren bari. Amaf lagun ilak eta 25 zauritu izan dira.

Gran Via goikondean izan dira kalte goyenak, eta kalea zati eta zaka-fex beterik gelditu da. Beste obus bat-zuek Puerta del Sol eta Plaza Ma-yor'era jausi izan dira.

Gobernuaren kañoiak bereala erant-zun eutsen, uri inguruko paxista esiak gogof joaz.

EBRO'KO KANALA EDEGI

ERIZALEAK

Barcelona.—Aragon aldean lurafda zabalak euzan ganozko jati dituela efrizaleak, esan dabe. Ebro'ren kanal ba-teko atek idigi ditue, paxista izki-lazkafex tiraka ekinaz orixe egitea galerazi nai eutsen afen, eta urak uyoldeka zabaltu dira.

DIRU BATZEN

Madrid.—Ertzainak bastafak ondo arakatu ostean, salerosketari batzuk Gobernuaren kaltez efrizean azpiki-riak azaldu dabez.

Salerosketa etxe bafuko zoko batea 173.000 laufleko txinditan, idaf-pa-per asko ta ufe mordoia idoro dabez. Diru-pilatze ori kambio edo diru tze bage Gobernu lagateko egiten dabe.

Dirutza ori euki daben saleroske-tariak auzipetu ta Efrizal-Epaikaritzaren epaipean ipini dabez.

Atzoko eguna euzko zaingoetan

Bost ingalandar itxasontzi ditugu Bilbo'ko kaian janariz bete-beteta.-Cambridge'n dan bezelakoxe eder, zindo ta zuzen agertuko zuten Euzkadi.-Laister orioa banatuko da.

Lendakaritza

CAMBRIDGE'N CANTERBURY'KO DEANAK EGINO DUAN ITZALDIA

Lendakaritza Zaingo'ko idazkari berezi Basaldua'taf Kepa jaunak atzo Cambridge'n Canterbury'ko Deanak oguzi beaf zuan itzaldiaren befi eman zigun izpafkariol.

Itzaldi ortan Euzkadi'n, oraintsu egon danean, ikusitakoaren befi ematetokotan zan atzo Canterbury'ko Dea-nak.

LENDAKARI J. A. REN JARDUNA

Lendakari J. A. K. Gizarte-Laguntza ta Langintza Zaingo'etako burukide Gracia ta Toyos jaunakin jardunaldi izan zuan atzo goizean.

BOST ITXAS-ONTZI ERDU JANARIZ BETETA

Bost ingalandar itxasontzi janariz bete ta zuzen zira la gaineratu zigun Basaldua'taf Kepa jaunak. Euzko Gober-nu'arentzako izenez efrak dilutze ja-narior.

Bidean ez dute ezer okerik izan.

Guda Zaingoa

REZOLA JAUNAREKIN

Atzo eguerdiz Guda-Zaingo'ko idaz-kari nagusi Rezola jaunarekin eta

izan aldi. Erañegun Gernika'n gerta-tutakoaren befi eman zigun.

"Atzo ilunabafez Arbazegi ta Ge-rikaiz aldetik geure azkatasun-sorbu-ri izandako atsupila dan efruntz monarkiko margodun ikurindun be-bil bat agertu zar.

Bastefak zaintzen zeuden gure gu-dariak, aitalutako ikurindun befbila begizlatzean, gelditzeko agiri egin zioten bereale, bafia, igesari eman nai ziotenez, tiroka lotu ziran gure gudariok eta bafuko bi li zituzten eta beste bi, neskatil eta mutil bat, atxilotu.

Belbil-bafuan tabakoa ugari aurki-tu zuten; atxilotuak ziotenez, "efek-te" artean banatzeko zerauten."

Salerosketa ta Orniketari

ALDASORO JAUNARENEAN

Zaingoratu gitanen, Lendakari-tzarako ateratzekoan atean afapatu gendun Salerosketa ta Orniketako bu-rukide Aldasoro'taf Eframon Mirena jaunna eta galderaka lotu gintzaion.

—Gafantziko izpafik bai?

—Bai—erantzun zigun—; bost in-galandar itxasontzi Bilbao'ratu dira janariz bete-beteta. Ezefen okerik gabe erdu dira.

Itxas-ontzieta batek—gaiteratu

zigan burukide jaunak—, toneladaka bat txokolate efrak du, Thos B. Me, Ewen "Blazquez" Itxas-ontziko ontzi-jabak bilbotaf umeentzat emanda.

Txokolata efrak duan itxas-ontzi-ko buruk galleta-pila bat ere efrakiko auala esan dit, bafia, Bilbao'ra len-bailen etortzea nai zuala ta, ez zuan astirik izan. Ori ere aitalutako ontzi-jabak bilbotaf umeentzat eskeñita-koa da.

Azkenez, agurzerakoan, Euzkadi'ren izenez eskef-miflik sutsuena ager-tzeko esan zigun.

URENGO ORIO-BANAKETA

Edari ta Erosketako zuzendari nagusi Lasa'taf Martin jaunak lais-tef orio-banaketa egitekotan dirala esan zigun.

—Baf, etsi bestela, egingo degu orio-banatzeko ori. Inguruetako efrakoi, buruko litro erdi emango diegu ta Bilbako'koai, buruko laurden bat.

Bata besteagandiko alde ori lan arei gutxiago eman zitzailelako da. Laistef beraz—gaiteratu zigun po-zafen—aseko degu jendearen gogoa.

ORNIKETAKO ZUZENDARI

NAGUSIAREKIN

Zuzendari nagusi Beltran jaunak izpaf onexek eman zizkigun atzo-koan:

—Luengas'taf Mikel jaunak. Zuzen-

daritza Nagusi ontan lan egiten du-nak, Gizarte-Laguntzarako eun len-keko eman dizkit.

Tabernari-batzako lendakari Ruiz'taf Timoteo'ere, eun laufleko bialdu dizkit eta Tabares'taf Andoni'k be-fuen. Gizarte-Laguntza'ra bialdu di-tuzte biak, Zaingo ontako beaf-izanak ornitzeko.

—Beste arlora orain—jafaitu zuan Beltran jaunak—. Jatordu bitartekoak saltzea ero-eroflik galerazoko del, sal-tzaileak geiegikeriak egiten dituzte-nen befi del-eta.

Blartik asita, jatordu bitartekoak saltzea zeaf galerazola dago.

Eta gaurko beste ezer ez eta aguf guztio—esan zigun azkenez zuzenda-ri nagusi Beltran jaunak.

INGALANDAR ITXASONTZIAR

ERDU

Zaingo'ko idazkari nagusi Atxa jau-nak, ingalandar itxasontziak Bilbao'ratu dirana baletzkoa dala esan zi-gun.

—Atzo afalsaldez "Backwort" iz-nekoa eldu zan eta gaur-goizea "Tor-peshall", "Marvia", "Shenfic.d" eta "Porteret" Bilbao'ratu dira. Janari beteta etofi dira bostak.

Bidean oket txikienik ere ez zute-lan izan itxasontziok gaiteratu zigan Atxa jaunak.